

Особливості підготовчого етапу організації внутрішніх аудитів

**тренінг з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту для
внутрішніх аудиторів системи міністерств, інших
центральної органів виконавчої влади**

20 вересня 2017 року

Основні етапи проведення внутрішнього аудиту

1. Попереднє ознайомлення
2. (Планування та) попереднє дослідження
3. Робота на місці
4. Аналіз
5. Звіт
6. Оцінка
7. Відстеження

Напрями планування аудиторського дослідження

I. Методологічне планування передбачає визначення:

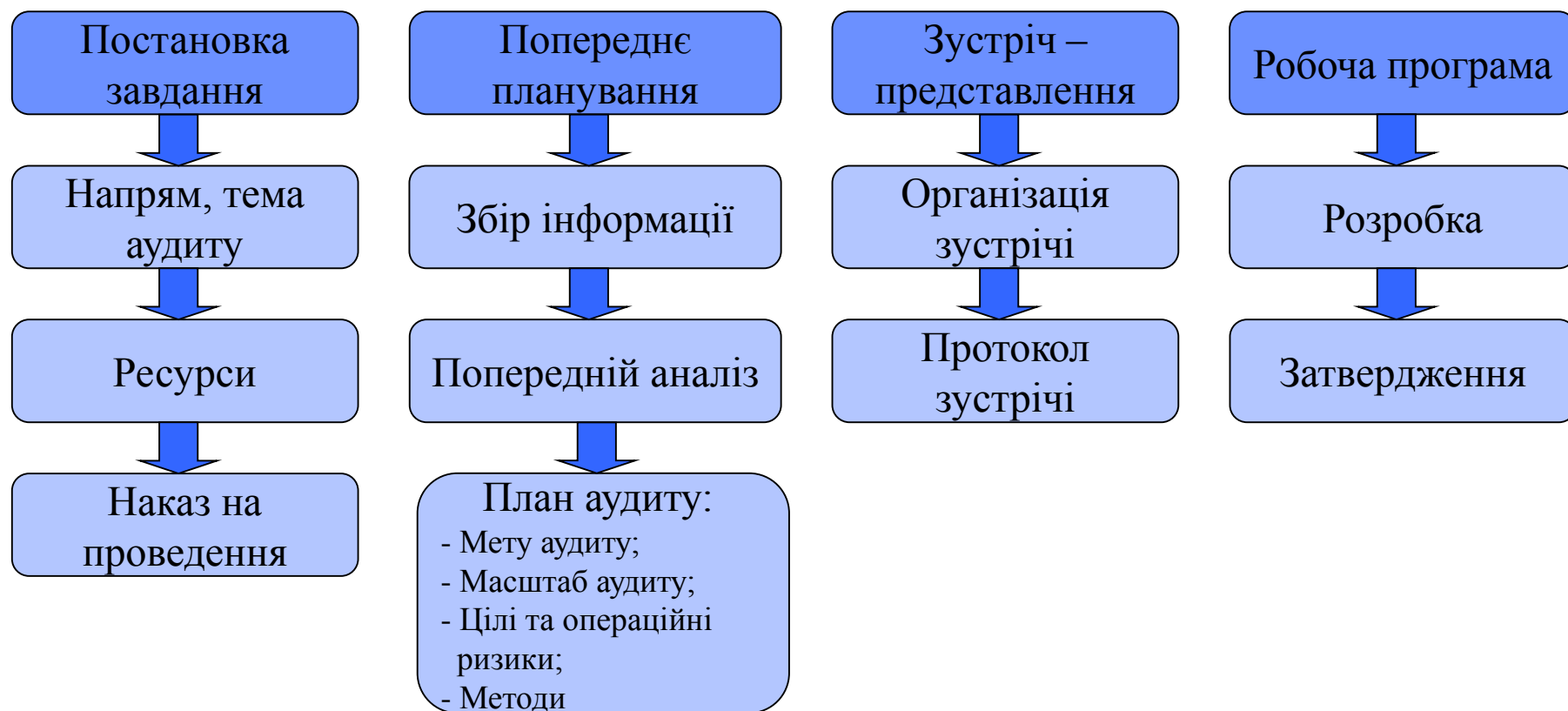
- цілей і питань аудиту;
- меж та обмежень;
- можливих методів дослідження та критеріїв оцінки, обсягів аудиторських прийомів і процедур (у т. ч. аудиторської вибірки, характерної для фінансових аудитів).

II. Адміністративне планування включає організаційні складові процесу проведення дослідження, зокрема:

- максимально об'єктивно та із врахуванням початкових обмежень розрахувати планові трудові витрати;
- уточнити / остаточно визначити склад аудиторської групи, який повинен відповідати характеру і ступеню складності внутрішнього аудиту та його окремих завдань, а також враховувати початкові обмеження у термінах і трудових ресурсах (у т.ч. необхідність залучення до складу групи експертів з інших підрозділів, установ);
- чітко розподілити завдання та обсяги робіт між членами аудиторської групи та ознайомити членів групи з таким розподілом;
- визначити послідовність і терміни виконання робіт;
- скласти проект програми аудиту.

Кроки проведення попереднього дослідження та планування аудиту

Крок 1. Постановка завдання

На цьому етапі необхідно визначити:

- напрям аудиту та тему дослідження;
- мету аудиту та очікувані результати;
- об'єкт аудиту (за потреби пріоритетні фокуси в межах об'єкта);
- окремі ключові початкові обмеження (або межі) аудиту, наприклад, термін проведення дослідження та період, що буде охоплений аудитом;
- особливість для фінансових аудитів (!) – рівень гарантії та матеріальність;
- склад аудиторської групи та інші ресурси, необхідні для проведення дослідження (наприклад, обсяг необхідних для відрядження коштів).

Крок 2. Попереднє планування дослідження

Базовими аспектами аудиту, що в подальшому формують основу програми аудиту, і підлягають визначенню на цьому кроці є:

- конкретизація цілей та уточнення об'єкта аудиту;
- визначення меж та обмежень аудиту;
- визначення основних питань / підпитань аудиту;
- визначення основних методів та процедур проведення дослідження;
- *(особливо важливо для фінансового аудиту!)* визначення *технік та розміру аудиторської вибірки*;
- (якщо є потреба) критерії аудиту, які будуть застосовуватися;
- встановлення послідовності та термінів виконання робіт (включаючи підготовку проекту аудиторського звіту);
- розподіл обов'язків в межах аудиторської групи.

ГІПОТЕЗИ АУДИТУ ТА МЕТОДИ ЗБОРУ ДАНИХ

ГІПОТЕЗИ АУДИТУ	МЕТОДИ ЗБОРУ ДАНИХ									ПІДТВЕРДЖЕНО / НЕ ПІДТВЕРДЖЕНО
	Аналіз статистичної інформації та звітних даних	Аналіз нормативно-правової бази	Перевірка / аналіз документів			Інтерв'ю			Опитування батьків пацієнтів	
			МОЗ України	ДУО "Політехмед"	Медичні заклади	МОЗ України	ДУО "Політехмед"	Медичні заклади		
Гіпотеза 1. Недоліки та прорахунки, допущені при формуванні досліджуваного напрямку Бюджетної програми, не забезпечують ключових принципів концепції програмно-цільового методу бюджетування, визначених ст. 20 Бюджетного кодексу, та не дозволяють в повній мірі проводити моніторинг, аналіз та оцінку ступеню досягнення визначених Загальнодержавною програмою державних пріоритетів за цим напрямом										
1.1 мета, визначена у паспорті Бюджетної програми за досліджуваним напрямом, не в повному обсязі відповідає цілям та пріоритетним завданням державної політики у цій сфері, визначеним у Загальнодержавній програмі, в результаті чого поза її межами залишається низка заходів, спрямованих на запобігання дитячій інвалідності		✓	✓							+
1.2. завдання у цій частині Бюджетної програми та напрями використання коштів замість визначення переліку конкретних заходів, ще більше звужують, визначені на державному рівні цілі, зводячи їх лише до закупівлі медикаментів та виробів медичного призначення		✓	✓							+
1.3. результативні показники за досліджуваним напрямом не відображають ступінь досягнення поставленої мети, отже не можуть використовуватися для оцінки ефективності цього напрямку Бюджетної програми, як того вимагає п. 5-6 ст. 20 Бюджетного кодексу		✓	✓							+
1.4. щорічно фактично затверджені бюджетні призначення / асигнування, покривають лише близько 35 % розрахованої МОЗ потреби, при цьому виконання досліджуваного напрямку Бюджетної програми все одно забезпечується на 100 %. Така ситуація по суті нівелює необхідність достовірного визначення потреби та ставить під сумнів її достовірність	✓		✓			✓				+
1.5. суттєві затримки із початком надходження асигнувань за досліджуваним напрямом Бюджетної програми у 3-4 рази зменшують частку звітного бюджетного періоду, яка залишається для реалізації заходів, передбачених в межах цим напрямом. При тому, що така тенденція носить систематичний (щорічний) характер її не враховують окремі результативні показники, і як наслідок існує ризик постійного невиконання Бюджетної програми за такими показниками			✓			✓				+
1.6. недоліки та прорахунки, допущені при формуванні, не дозволяють в повній мірі проводити моніторинг та оцінку ступеню досягнення визначених Загальнодержавною програмою державних пріоритетів за досліджуваним напрямом		✓	✓							+

Гіпотеза 2. Недостовірне / необґрунтоване визначення реальної потреби у медпрепаратах в цілому по Україні та в розрізі регіонів та окремих медичних закладів має негативний вплив на досягнення мети										
2.1. відсутність єдиного порядку формування, ведення та використання електронного реєстру хворих на гемофілію дітей спричиняє недостовірні та / або необґрунтовані розрахунки потреби у медпрепаратах	✓	✓	✓			✓	✓	✓		+
2.2. недостатність повної та всебічної інформації серед населення (особливо серед батьків хворих дітей) щодо гемофілії має негативний вплив на своєчасну діагностику, ускладнює процес лікування та не дає змогу хворим дітям вчасно потрапити на диспансерний облік, і, як наслідок, спричиняє недостовірність у визначенні потреби в медпрепаратах								✓	✓	+
2.3. обмежена кількість діагностичного обладнання та брак реагентів спричиняє відтермінування необхідного лікування та впливає на несвоєчасність потрапляння на диспансерний облік хворої дитини, що має наслідком неврахування (невчасне врахування) таких дітей при розрахунках потреби у медпрепаратах						✓		✓		+
2.4. неврахуванням залишків медпрепаратів призводить до помилок при обчисленні потреби					✓					-
Гіпотеза 3. Несвоєчасне проведення тендерних процедур, розподілів медпрепаратів, порушення термінів їх постачання до закладів лікування призводять до несвоєчасного забезпечення хворих на гемофілію дітей такими медпрепаратами, що, в свою чергу, негативно впливає на загальну якість/своєчасність реалізації процесу										
3.1. несвоєчасне проведення процедури закупівлі медичних препаратів призводить до несвоєчасного їх розподілу між регіональними закладами охорони здоров'я		✓	✓	✓						+
3.2. порушення термінів розподілу медпрепаратів має наслідком несвоєчасне забезпечення закладів охорони здоров'я такими медпрепаратами		✓					✓			-
3.3. порушення термінів постачання медпрепаратів свідчить про несвоєчасне забезпечення закладів охорони здоров'я медпрепаратами для лікування хворих на гемофілію дітей				✓			✓			-
Гіпотеза 4. Відсутність дієвих механізмів моніторингу та контролю на етапі використання медпрепаратів кінцевим споживачем спричиняє ризик неналежного їх використання та, як наслідок, не забезпечує впевненості у досягненні цілей пріоритетів державної політики у сфері охорони здоров'я (в частині дитячої гемофілії)										
4.1. відсутність / недосконалість зворотного зв'язку між МОЗ України та кінцевим споживачем (хворими дітьми) або їх батьками, недостатня задоволеність споживачів		✓			✓			✓		+
4.2. відсутність єдиного, уніфікованого та визначеного на законодавчому рівні Порядку обліку, використання та списання медичних препаратів для лікування гемофілії (із дієвим механізмом підтвердження фактів списання)		✓							✓	+

Кроки 3 та 4

3. Установча зустріч

4. Підготовка програми аудиту

Програма внутрішнього аудиту визначає:

- напрям внутрішнього аудиту;
- цілі внутрішнього аудиту;
- підставу для проведення внутрішнього аудиту;
- період, що охоплюється внутрішнім аудитом;
- термін проведення внутрішнього аудиту;
- початкові обмеження щодо проведення внутрішнього аудиту;
- питання, що підлягають дослідженню з урахуванням оцінки ризиків;
- обсяг аудиторських прийомів і процедур за кожним фактором ризику;
- послідовність і терміни виконання робіт;
- склад аудиторської групи;
- планові трудові витрати.

Дякую за увагу!
